

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЙЦА

Брой 1 • год. ХСVII • 15 януари 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ТРАКИЙЦИ СЕ ПОКЛОНИХА ПРЕД ДЕЛОТО НА СВОЯ ПАТРОН

176 години от рождението на Капитан Петко войвода

На 18 декември 2020 г. тракийци отбелязаха 176 години от рождението на своя патрон Капитан Петко войвода (18.12.1844 – 07.02.1900), който е сред колосите на национално-освободителното ни движение.

Многобройните паметници на Капитан Петко Войвода, издигнати в България, Италия и Украйна свидетелстват за народната признателност към делото на войводата.

Припомняме, че по повод 175 години от рождението на войводата, през ноември и декември 2019 г., по инициатива на Съюза на тракийските дружества в България, със съдействието на Столична община, Община Свиленград, Агенция „Митници“, ГД „Гранична полиция“ и с доброволните дарения на тракийци от цялата страна, бяха открити два паметника на големия българин – на държавната граница на Република България при едноименния граничен пункт с Гърция и в „Алеята на бележитите българи“ в Борисовата градина в София, редом с паметниците на Ботев и Левски. На 18 декември пред двата паметника тракийци положили цветя.

Представители на Централното ръководство на СТДБ, начело с председателя на Съюза Красимир Премянов, представители на ТНИ и на ТЖС положили

• София

цветя пред паметника на Войводата в „Алеята на бележитите българи“ в Борисовата градина. Поради ограничените противоепидемични мерки тази година само представителни групи от тракийци почетоха годишнината на Капитан Петко войвода в цялата страна.

В Сливен тържеството по случай 176 години от рождението на Войводата започна със заупокойна

молитва пред бюст – паметника на Петко войвода, отслужена от отец Йоан, свещеник на тракийската църква „Цар Борис I Покръстител“. Слово за легендарния Войвода произнесе председателят на тракийското дружество „Лазар Маджаров“ инж. Кирил Киряков. С падане на колена и едноминутно мълчание присъстващите почетоха паметта на Войводата. Честването завърши с поднасянето на венци и цветя пред бюст-паметника. 82-годишният Кръстьо Станчев бе поздравен от присъстващите за рождения му ден.

При спазване на епидемиологичните изисквания на 18 декември в парк „Тракия“ пред паметника на легендарния герой, тракийско дружество „Одринска епопея“ – Стара Загора отбелязва 176 години от рождението на Капитан Петко войвода. Прочувствени думи за делото на Петко Киряков произнесе Цанко Атанасов, председател на дружеството.

Продължава на 8-а стр.

• Сливен

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ СЪВЕТ НА СТДБ, НАСРОЧЕН ЗА 30 ЯНУАРИ, СЕ ОТЛАГА

На стр. 7

КРЪЩАВАТ ВРЪХ НА ОСВОБОДИТЕЛЯ НА РОДОПА

Общинският съвет в Смолян единодушно гласува безимения връх над село Мугла да бъде кръстен на освободителя на Средните Родопи – полковник Владимир Серафимов. Вносител на докладната записка за именуването на върха е кметът Николай Мелемов. Тя е по предложение на кмета на община Брезово Христо Енков. Безименият връх се намира между върховете Голям Перелик и Снежник, а височината му е 2036 метра. Село Свежен, община Брезово, е родното място на освободителя на Родопите, участник в Балканската и Първата световна войни, човек, без който България днес нямаше да е същата – легендарния полковник Владимир Серафимов. На 21 октомври 1912 г. той командва 21-ви Средногорски полк, който извоюва свободата на Родопска планина, посочва в мотивите си кметът Христо Енков. В предходния мандат той е бил кмет на село Свежен. Така с решението си Общинският съвет в Смолян упълномощава кмета Мелемов да изпрати писмено предложение до президента Румен Радев за именуване на безимения връх в Родопите на името на легендарния полк. Серафимов.

В ПАМЕТ НА ВОЙВОДАТА

Специален кът в памет на Капитан Петко войвода бе подреден във фойето на сградата на община Хасково, съобщи от местната администрация. Славният тракийски войвода е наречен още приживе „Спасителят на Хасково“, защото, когато през 1879 г. башибозуците се готвят да нахлуят тук, той откликва на призива за помощ на населението и спасява града от опустошение, а хиляди хасковци – от сигурна смърт.

През лятото на миналата година наследници на тракийските бежанци иницираха подписка за удостояване на Капитан Петко войвода посмъртно с най-високото звание „Почетен гражданин на Хасково“, като за няколко дни над 2500 души подкрепиха идеята, припомниха от общината. Общинският съвет прие предложението за званието.

В село Генерал Инзово

ИМЕТО НА ЛЕГЕНДАРНИЯ ВОЙВОДА
Е СВИДНО И СВЯТО

КАЛИНКА МИТРЕВА

В село Генерал Инзово, община Тунджа, живеят потомци на бежанци от Беломорска Тракия. Героизмът на славния Капитан Петко войвода е пример и вдъхновение за поколенията. Неговото име носи тракийското дружество в селото, чийто председател е неуморната Маринка Грудева Василева, носителка на много награди и отличия и член на Централното ръководство на Тракийските дружества в България.

Имаме и улица „Капитан Петко войвода“. Вървейки по нея вниманието ни е привлечено към една от тракийските къщи - тази на Галин Панте- леев – бивш кмет два мандата на селото. Той е направил красиво, внушително пано на външната стена към улицата, изобразяващо портрета на Капитан Петко войвода. Браво! Неговите двама невръстни синове ще растат с примера и делата на славния войвода. Бащата разказва как героизмът и патриотизмът на Петко войвода отдавна са прехвърлили границите на България. В негова чест се издига внушителен паметник във вечния град Рим на Гарибалдийския хълм, на чийто откриване присъства и делегация от с.Генерал Инзово, начело с председателката ни. Такъв паметник има и в Киев-Украйна. А филмът по сценарий на Николай Хайтов, излъчван неведнъж по телевизията, се гледа със затаен дъх и възхищение от делата на безстрашния и пламенен патриот Капитан Петко войвода. Докато има такива признателни потомци на Капитан Петко войвода – България ще бъде.

Тракийска поетеса –
лауреат на награда
„Александър Паскалев“

Община Хасково присъди наградата „Александър Паскалев“ (2020) за цялостен принос в областта на литературата и изкуството на тракийската поетеса Ели Видева. Отличията се връчва в рамките на литературните празници „Южна пролет“, които тази година преминаха в онлайн среда.

Тракийци поздравяват Ели Видева, която е член на Управителния съвет на тракийското дружество „Георги.Сапунаров“, чиито председател е Кирил Сарджев. Ели Видева е родена в Хасково. Завършила е математика в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Работила като учителка по математика и информационни технологии в Хасково. Председател на Клуба на дейците на културата, който е съорганизатор на литературни дни „Южна пролет“. Авторка е на стихосбирките „Огън под

дъжда“, „Дом“, „Версия Живот“, „Небесен конник“, „Думи за нататък“, „По оста“, „Оживявам“, „Под кривата круша“, „Проекции върху сферичната природа“ (избрано), „Палимпсест“. Член е на Съюза на българските писатели и на Съюза на математиците в България. Носител е на редица отличия и награди.

ДОГАН ХИСАР
Ели Видева
Три глътки вода
от Горчивата бяла чешма
и грейват на баба ми менците
с бакърен отблясък...
Три восъчни свещи,
запалени в каменен храм
и дядо потегля на път,
от който завръщане няма...
Сънувам ги често.
В отвъдното – ангели бели.
А конят им рие с копита
беломорския бисерен пясък.

ДЯДО ТОДОР ОТ ЦАРЕВО НАВЪРШИ 107 ГОДИНИ

Столетникът пази уникални спомени за две войни, монархия и няколко тежки епидемии

Мъж от Царево празнува своя 107-ми рожден ден на 6 септември 2020 г. На всеки Никулден дядо Тодор си пожелава единствено здраве. Столетникът пази уникални спомени за две войни, монархия и няколко тежки епидемии, преминали през България. На прага на 108-та година дядо Тодор е в пълна изолация заради пандемията и страха на близките му, които искат да го опазят здрав. Тодор Карагогов е роден на 6 декември 1913 г. в Бунар Хи-

сар, днешна Турция, в семейството на бежанци. Споделя ни, че чува тежко, но е здрав. „Не мога да слушам и не мога да гледам. Иначе съм добре“, казва той. Дядо Тодор е преживял епидемията от испански грип, помни разкази от предците си за смъртоносните болести,

които не подминали България – чума, холера и едра шарка. Знае за пандемията

от COVID-19. „Преди много години, на млади години, прекарах пневмония. Бях 32

дни в болница. Не помня коя година беше“, разказва той.

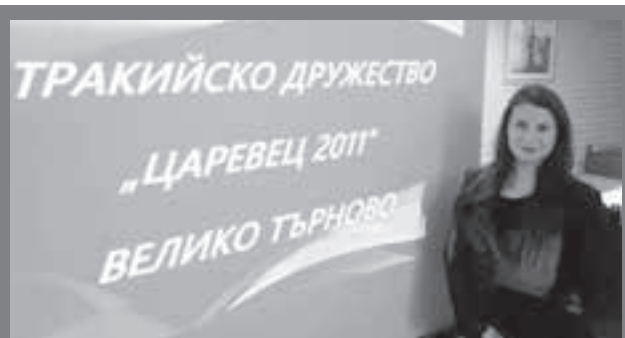
107-годишният Тодор Карагогов отдавна е вдовец. Споделя ни, че е живял скромно и щастливо, имал пет деца и много внуци

и правнуци. „Засега се справя добре, обслужва се сам, което е похвално за неговата възраст“, казва Александър Карагогов. Дядо Тодор споделя, че отдавна е загубил връсниците си и любимата си. Вярва, че е орисан с дълголетие, но не отрича, че старостта е трудна.

Въпреки че цели 102 години живее край морето, дядо Тодор не е бил рибар. Занимавал се е само с овцевъдство и обича Странджа. С усмивка си спомня обаче

1929-та година, когато морето замръзва невиджано. Рецептата му за дълголетие пък е простичка. „Цигари – не! Взимаш ли цигари, не те искам. Ракийка сръбвам. Ама не се напивам! Пийвам си ракийка като рецепта!“, казва той. Въпреки че с годините е загубил силите си, старецът вярва че му е писано още да живее. А подредените дърва за печката, които сам е наредил пред вратата, казва че ще останат и за следващата зима.

ОТЧЕТ И ИЗБОР
В ДРУЖЕСТВОТО
ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

На 12 декември 2020 г. се проведе отчетно-изборно събрание на тракийското дружество „Царевец“ във Велико Търново. Събранието протече при следния дневен ред: 1. Доклад за дейността на дружеството през отчетния период; 2. Доклад на Контролно ревизионната комисия; 3. Избор на председател и Управителен съвет; 4. Промени в Устава. Временно изпълняващият длъжността председател на тракийско дружество „Царевец“ – Паулина Петрова направи задълбочен аналитичен отчет за дейността на дружеството през изтеклия период. На мястото на починалия Л. Петров, за председател на Тракийско дружество „Царевец“ бе избрана Паулина Петрова, а за членове на Управителния съвет Венцислава Петкова Петрова, Наталия Владимирова Сотирова, Никола Ясенов Милчев. Приети бяха и двама нови членове на тракийското дружество. Промените в Устава потвърдиха принадлежността на дружеството като колективен член на Съюза на тракийските дружества в България. След събранието Паулина Петрова сподели: „Радостна съм, че на днешното събрание единодушно се прие кандидатурата ми за председател на тракийското дружество „Царевец 2011“. За мен тракийската кауза е много лична и ще работя със сърце за защита на интересите на дружеството.“

НЕУМОРЕН СЪЗИДАТЕЛ, ГОРЕЩ ПАТРИОТ И КНИЖОВНИК

Тракийският деец Величко Пачилов на 90 години

Изтъкнатият тракийски деятел и голям родолюбец инж. Величко Пачилов навърши 90 години през месец декември 2020 г. Неговата биография е много богата, затуй си позволяваме да ви запознаем по-подробно с неговия интересен и бурен живот, изцяло посветен на Отечеството и на ползу роду.

Той е роден на 20 декември 1930 г. в Златоград. Завършва начално училище в Джебел (1941 г.), прогимназия в Златоград (1944 г.) и гимназия в Кърджали (1948 г.). Същата година е приет в Държавната политехника (дн. Технически университет) в София, която завършва в 1953 г. като машинен инженер. Междувременно от I до III курс е изпратен да учи във Висшето техническо училище в Братислава. През 1959 г. завършва тригодишен курс на Вечерния университет за стопански ръководители, София.

Започва работа в 1953 г. в Горубсо, Кърджали, където под ръководството на съветския специалист Михаил Жолтиков разработва проектно-конструктивната документация на Опитната инсталация за оботатяване на оловно-цинковата руда в тежка суспензия в Ровино, която е третата в света след такива в СССР и Канада, както и други съоръжения за рудодобивната промишленост. В края на 1954 г. е преместен в Проектна кантора Горубсо, София, в 1956 г. е преведен на работа в Минпроект, София. В 1965 г. след конкурс е приет на работа в новосъздаденото Българо-унгарско дружество Интрансмаш, където като началник на отдел „Въжен транспорт“ работи до 1983 г., когато е назначен за главен директор на новосъздаденото Стопанско дружество „Вихрен“, което ръководи до пенсионирането си в 1993 г. След това и до днес продължава да работи в областта на въжените линии и ски-велекове заедно със сина си инж. Петър Пачилов.

Участва лично и като ръководител в конструирането на машини и съоръжения за каменовъглената и минно-рудната промишленост, както и в разработката на проектната и

конструктивна документация на редица товарни въжени линии за каменни въглища (Балканбас, Антрацитни мини, Бобов дол, Перник, Пирин), оловно-цинкова руда за Горубсо, варовик за цементовата и химическата промишленост (Девня, Плевен), инертни материали за строителството на МЗ „Кремиковци“ и язовирите Ивайловград и Кричим, каолинова суровина в Сеново, както и по реконструкцията и модернизацията на доставени от чуждестранни фирми товарни въжени линии (Девня, Димитровград, както и в Централна Америка – Бонакса, Никарагуа). Също така работи и в областта на пътническите въжени линии и ски-велекове на Витоша, в Пампорово, Чепеларе, Рила (Боровец, Паничище, Семково), Стара планина (Сливен, Сопот, Враца), Пирин (Банско, Добринище) и Осогово, а също така и край морето (Кабакум).

Като ръководител на Стопанско дружество „Вихрен“ е осъществил доставката на комплект машини и съоръжения и

Автор е и участва в проучвания, научни доклади и съобщения и експертизи за развитието на товарния и пътнически въжен транспорт, както и за развитието на туризма и на нашите планински курорти. Участва в разработването на правилници за устройство и безопасна експлоатация на въжени линии и ски-велекове у нас, както и в съвместната разработка на Интрансмаш, София и Союзпроммеханизация, Москва на инструкции за проектиране на товарни и пътнически въжени линии и ски-велекове. Автор е на научни и научнопопулярни статии, публикувани в наши и чужди списания.

От 1978 до 1985 г., успоредно с другата си служебна работа, е хонорирован преподавател по „Специални железници-въжени линии“ във ВИАС (дн. УАСГ), София. Публикува над 20 научни статии по специалността, от които девет в Годишника на Университета по архитектура, строителство и геодезия.

Пенсионира се на 1 октомври

1993 г.

След пенсионирането си продължава да работи със сина си Петър в проектирането на пътнически въжени линии и ски-велекове, между които двете въжени линии „хижа Пионерска-хижа Безбог“ над Паничище в Рила и двата ски-велека на УАСГ в Семково в Рила и др. Също така заедно с него участва заедно с индийска фирма в проектирането на товарни въжени линии и кабелни кранове в Индия и Непал.

Като родоизследовател и краевед е публикувал над сто статии в местния и централния печат, както и книгите „Подвигът и саможертвата на братята Борис и Серафим Родопски“ (1998), „Излеп е Делю хайдутин...“ (1998, 2010, 2016), „100 години Образцово народно читалище „Просвета“ Златоград“ (2008), „Песни за Делю войвода“ (2011), „Златоградски легенди“ (2012, 2016), „100 години от Балканската война и освобождението на Златоград“ (2012), „Делю войвода 40 разказа в стихове“ (2017).

Взема участие както като инициатор, така и като съставител на сборника „Историческата съдба на помохамеданчените българи“ (2008) – издание на Тракийския научен институт, така и като автор. В подготвената за печат книга „Златоградски родови хроники“, на около 800 страници е проследено житието

и битието през последните два века на 76 златоградски родове. Участва и в много телевизионни предавания на краеведска и родоизследователска тематика.

Член на Съюза на тракийските дружества в България още от младежките си години. След възстановяването на СТДБ в 1990 г. е в ръководството на Софийското тракийско дружество и негов председател от 2005 до 2011 г. Член на ръководството на Централен клуб „Родопи“ към СТДБ от създаването му в 1990 г. и негов председател от 2000 г. Член на Върховния комитет на СТДБ. Той един от основателите на Българския съюз за защита на Родопите. Носител е на много ордени, награди и почетни звания.

Награден от ЦС на СТДБ с медалите „Капитан Петко Войвода“, „Капитан Петко Войвода с лента“ и юбилейни медали между които и „175 години от рождението на Капитан Петко Войвода“ – 2019 г. Награден с медал за заслуги към Златоград – 2001 г. Удостоен със званието „Почетен гражданин на град Златоград“ – 2009 г. и носител на Национална литературна награда „Станислав Сивриев“ – 2017 г.

Ето какво написаха в своя поздрав за юбилея на Величко Пачилов неговите приятели и членовете на Тракийско-родопския клуб „Четвъртък“:

Роден в легендарния Златоград – крепост на българщината в Родопите. Дипломиран в Софийския технически университет, той най-активно участва в социалистическата индустриализация. Проектира и строи в България и чужбина десетки ски-велекове и висящи въжени линии за стопански и туристически нужди. За ярките си инженерни постижения е награждаван с най-високи държавни ордени и отличия. Искрен родолюбец, той е автор на 7 ценни родоизследователски и краеведски книги и над 100 публикации в нашия и чуждия печат. Ярко изявен обществен деец, той неизменно е избиран в управата на тракийските и родопски сдружения. Горещ патриот, непоколебим сторонник на социалистическите идеи, пламенен борец за братска дружба с великия руски народ. Бъди ни жив и здрав, за да продължаваш с неизтощимия си оптимизъм, енергия и вдъхновение да твориш за доброто на род и Родина.

ИВАН БУНКОВ СТРОИ МОСТОВЕ МЕЖДУ СВЕТОВЕТЕ НА МИСТИЧНОТО И РЕАЛНОТО

Писателят навърши през декември 70 години

ЛИЯНА ФЕРОЛИ

Цял живот човешката душа гони своя дух, а той все повече я мами към нови хоризонти, полети и върхове. Изкушава я, съблазнява я да надскача земното и да търси небесното. А това е особено характерно за душата на родения в с. Хухла, Ивайловградско, на 10 декември преди 70 години Иван Бунков.

Всеки си идва с името и фамилията, а при него те говорят за връх, за разбунване, за трибунстване, за падане на букаите, оконките... И това е съвсем естествено, защото е роден хем край граница, хем в един граничен свят. Затова има голям стремеж към надмогване на граничното и да строи мостове между световите на магичното, мистичното, митологичното и реалното.

Иван Бунков е виден наш писател, публицист, драматург, общественик, голям родолюбец, страстен защитник на тракийската кауза. Завършва българска филология и философия в СУ „Св. Кл. Охридски“. Специализира следдипломна квалификация и във Факултета по журналистика. През 1975 г. започва работа в кърджалийския регионален вестник „Нов живот“. Дълги години завежда отдел, после е дългогодишен редактор на литературното приложение „Зорница“. От 1990 г. до момента е главен редактор на най-големия всекидневник в Източните Родопи, а също

и на седмичника за култура и политика „Перперикон“. Ръководи издателска къща „Родопи“, популяризира българските автори в Родопите. Член е на СБП и на СБЖ. Автор е на сборниците с разкази „Тихо, че вали“, „Гайда за пет пръста“ и на пиесата „Напред, земята е кръгла“. Откъс от повестта му „Аз псувах Шести американски флот!“ е публикуван в авторитетното българско списание „Вестник“. Носител е на наградата на СБЖ през 2010 г. за принос за духовното развитие на Източнородопския край. От 17 години е и председател на Българската асоциация на регионалните медии (БАРМ), в която членуват 28 от най-големите вестници в страната и всяка година връчва наградите за регионална журналистика „Св. Константин Кирил Философ“ в пет категории – за фоторепортаж, коментар, очерк, интервю и за висок професионализъм и журналистическо майсторство.

Иван Бунков е и председател на Инициативния комитет, организиращ културните празници „Мистериите на Хухла“, на които се сичат поети, писатели, художници, музиканти, танцьори и актьори от цялата страна. Тяхната кулминация са гала-концертът на каменния амфитеатър в селото на 20 юли и

курбанът за здраве на 21 юли на върха „Свети Илия“, в чието подножие е Хухла. По време на празниците се организират изложби, литературни четения, дискусии, надпявания, надсвирвания, надгравания, а понякога и надлъгвания... По негова идея се възстановява и храмът „Свети Пророк Илия“ на едноименния връх, на който е имало тракийско светилище още от 12 в. пр. Хр. Учредява се и призьт „Почетен Селянин на „Мистериите на Хухла“ за заслуги

към селото и към целия свят. Представява малка бронзова пластика – земното кълбо, вместено в цървул, пробит на петата от ходене по света. Този символ, поставен на пиедестал, е дело на кърджалийския писател и скулптор Емил Пенчев. Негови лауреати са двамата поети-хухленци Ивайло Балабанов и Петър Василев, поетът Бойко Ламбовски, оперният певец Калуди Калудов, турският цигулар Недим Налбантоглу, акордеонистът Нешко Нешев и много други тво-

рици, учени, изследователи, имащи принос за родния край, за България, за целия свят. Всеки, посетил Хухла, без да знае, се озовава в Центъра на света и получава свидетелство-сертификат, подпечатано от Мистериозната хухленска академия на науките (МХАН). Пак с неговото дейно участие на 3 октомври 2020 г. бе организирано и поклонение-панихида на Лобното място на 42-та загинали невинни хухленци през кървавата 1913 година. Хухла е едно от опожарените села по време на тогавашните събития, като сега на наша територия са останали само 9 с тази участ, останалите са в пределите на Гърция и Турция. Участващите в събитието писатели, поети, издатели, местни хора, потомци на тракийски българи от Беломорието и Одринска Тракия, изпратиха декларация до НС, до президента и премиера, в която настояват Разорението на тракийските българи, документирано от проф. Любомир Милетич, да се изучава в училище, за да се запази паметта за тази нечовешка история.

Честити да са най-мистичните 70 години на Иван Бунков! И те да му носят нови духовни хоризонти, върхове, мечти, събдновения, му пожелават творците от Клуба на кърджалийските творци и екипът на РБ „Н.И. Вапцаров“. Честито и най-добри пожелания и от Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт.

КНИГА НА ВАНЯ ВАЙЧЕВА НИ ДАРЯВА С МАГИЯТА НА РОДНА ТРАКИЯ

ЗЛАТКА МИХАЙЛОВА

„Отново завръщане“ – така е озаглавила новата си книга свилеградчанката Ваня Вайчева. В разказите и очерците умело се преплитат настояще и минало, размисли за ценностите на поколенията и духовните устои днес. Настоящето-това са бурните години на прехода към демократично общество у нас. Героите в тази част от разказите са илюстрация на неизбежните сблъсъци

Ваня Вайчева

във всички сфери на живота и тяхното отражение върху съдбите на хората. Незаобиколими са чувствата, породе-

ни от очаквания и надежди за по-добро, които обаче са в контраст с действителността. Паралелите от завръщането в миналото и преживяванията в реалното съвремие пораждат оценките на героите за динамичното време, в което живеем. Героите отново и отново се сблъскват с различни житейски ситуации, стават свидетели на различни и неочаквани събития, срещат се с полярни мнения.

Но навсякъде прозира съзнанието, че най-голямата ценност и някога, и днес, е родното, българското.

Акцент в книгата са разказите, посветени на потомци на бежанци от Одринска Тракия – тема, която авторката добре познава. Във всички тези творби се чувства личното съпричастие на Вайчева към неописуемите съдби на деди и прадеди, принудени да напуснат златоносната Тракия. Вълнуващи са редовете за спасената българка с две малки деца, която с риск за живота си и с помощта на тракийски бежанец преминава с гемия река Марица в търсене на спасителния роден бряг. Покъртителен е разказът за старичката, останала от другата страна на границата, която с трепет очаква поредния автобус с потомци на тракийски бежанци, тръгнали да стъпят в родните села на своите предшественици, отдавна отишли си от своя свят. „Те искаха да видят изгубената Тракия, а тя чакаше отново докосване до България чрез тях“, пише Вайчева. Чрез своите герои тя търси и поднася на читателя

вечните знаци от родната Тракия – в снимките, легендите, шарките в носии и чергите, в мекия говор. „Сега сме заредени с хубави мисли за дни наред!“, казва една от героините, унесла се в песен от млади години.

Магически шепот и приглушени гласове, спомени и бурно настояще изпълват страниците, написани от Ваня Вайчева. Те са и своеобразен зов към потомците да останат верни на дълг си: да пазят жив спомена за своя род и да го предават на тези, които идват след нас.

Ваня Вайчева е завършила библиотекосзнание и библиография в Библиотекарския институт в София, българска филология във Великотърновския университет „Св.Св.Кирил и Методий“ и религия в Богословския факултет на Софийския университет „Св.Климент Охридски“. Публикувала е творби в централния и регионалния печат. Има награди от национални литературни конкурси, нейни творби са включени в сборници и други издания. „Отново завръщане“ е петата ѝ книга.

БУЮК ПЕТКО И КЮЧУК ПЕТКО – „РАЗБОЙНИЦИ“ НЕ САМО ЗА ТУРЦИЯ

ТОДОР КОРУЕВ

За Османска Турция Капитан Петко войвода винаги е бил ферат-керата, наричали го и „хърсз“. На турски думата „хърсз“ съответства на думата „разбойник“ по български. И в това, че го именуваха така, няма нищо необяснимо. За Турция капитан Петко Киряков винаги е бил и продължавал да бъде отявляван враг, хайдутин. И това не е учудващо, защото е известно, че с епитетите „разбойници“, „хайдутин“, „престъпници“ и пр. турското правителство охарактеризирало всички политически подсъдими, включително Васил Левски и Атанас Узунов, за да прикрие през Европа и останалия свят истинските подбуди за законната им борба срещу поробителите, подкопаваща безусловно устоите и авторитета на Османската империя.

В писмо до Стоян Заимов от 1 октомври 1889 г. капитан Петко Киряков пише: „В Петербург Министерството на многостранните работи ми яви да не живея вече в Южна България, а в Северна, защото Турция имала за това заявление пред главния управител на Южна България, а аз не повярвах на това, понеже писмено не го видях, а от Русия излязох право в Бургас, но бургаският префект не ме остави да замина, а ме върна назад, понеже имало заповед от главния управител, защото ако съм отишъл по-навътре, щели да ме предадат на турската власт, а аз се върнах назад волю и неволю в България.“ И така Петко войвода едва не е арестуван, защото се оказал *persona non grata* за Високата порта. Пловдив, където искал да се засели капитанът, да е близо до Родопите и Беломорието, тогава е столица на Източна Румелия, отделена по силата на Берлински конгрес от Княжество България, и васална на Турция. И въпреки волята си, трябвало да се установи да живее във Варна, но за него там не се намира никаква служба, защото е компрометиран от турското правителство, тъй като е нарушил амнистията, дадена на поборниците след Санстефанския и Берлинския договор.

И започва мирния си живот във Варна, който се превръща в неопишуема трагедия – няколко ареста, опити да бъде предаден на турските власти, затваряне в хумбата на Варненска крепост-затвор „Ич кале“, където е изтезаван жестоко от стражите на Стамболовия режим, бит с волски пошлоци, „да да признае, че е имал намерение да убие Стамболов, което той отказал“. Излиза полужив от затвора, Следват лъжливо скалъпени съдебни процеси, интерниране... Обвинени са и съпругата му и Радка Кравкова и негови сподвижници и приятели, от къщата му стамболовистът Спас Турчев, предишен разбойник, разкрит от самия Петко, отмъква акциите от Източните железници и други ценни книжа. Не се учудвайте – „предишният разбойник“ е на висок пост – варненски градоначалник и продължава да разбойничиства. Всички биографи на войводата – писатели и историци, доказват, че най-тъжното и най-жалкото в тази трагична драма е това, как в България се отнасят към едно от най-светлите имена в националноосвободителните борби.

Но да карам наред. Политическите противници на Войводата, начело със Стефан Стамболов го обявяват публично за „разбойник“. Не кого да е, а легендарна личност, многозаслужилия поборник, демократ и родолюбец, гръцки и руски капитан, свързан с Критското въстание и гарибалдийското движение, войвода, който близо 18 години воюва за свободата на Родопите и Беломорието, участвал в над 110 битки и раняван 33

пъти, славен герой и в Руско-турската война, изтъкнат деец на македоно-одринското революционно движение, основател на тракийската организация. Историята се повтаря,

■ Петко войвода (арт. Васил Михайлов) и Малък Петко (арт. Продан Дончев) в телевизионния сериал

но вече като фарс – разбойник е за турските власти, но и в родината си националният герой, е провъзгласен за „разбойник“. Кой да чуе поп Минчо Кънчев, който го приема за „Божий пратеник“, и определението, което дава за заслугите на капитана е „левтер“, т.е. освободител.

Ето още един разказ на войводата: „На 1 юни 1890 г бях по частна работа в София. Установих се в хотел „При руския цар“. Същата вечер около 12 часа по полунощ полицейският тогавашен пристав Бонев окръжи цялото помещение на хотела със стражари, мен хванаха от спалнята и същевременно произведоха обиск в нея (спалнята), след което ме отведе в IV участък и арестува в стая, нарочно подляна с вода и лишена от постелка и покривка. Там бях задържан, без да зная защо до 3 часа през деня, после ме освободяха, като ми се заповяда да напусна София и в три дни се върна във Варна... Щом пристигнах на пловдивската станция, нарочно за мен изпратени стражари ме взеха от трена и ме заведоха при тогавашния тамошен градски началник Котабанов. По негова заповед ме арестуваха цели десет дни при най-лошави хигиенични условия. На въпроса ми „Защо?“, имах отговор: „По висша заповед от София“. После под строга стража ме влачеха из участъците на следующите станции: Хаджи-Елес – 2 дни, Търново-Сеймен – три дена, Нова Загора – 1 ден, Сливен – 1 ден, Ямбол – 2 дена и ме доведоха до самата турска граница, за да ме интернират в Турция, която отдавна желае да се любува с трупа ми на някоя бесилка. Но за добра моя чест българското каваклийско население, което знае и оценява заслугите ми, като узна за моето нещастно положение, демонстративно протестира пред властта за мен и то отмени разпорежданието за екстернирането и след около 25 дни, под стража се върнах във Варна.“

Срещу Капитан Петко войвода воюват с нелепи, невероятни клевети. Когато е задържан в Пловдив на 6 юни 1890 г., той е набеден, че едва ли не е разбойникът от Каваклий на име Петко. Наистина има такъв разбойник Петко войвода (Петко Кьормиков) от Кауралан (дн. Българска поляна). Той действал сам или в четата на прочутия Деведжи Али.

Ще се отклоня да ви запозная какво се знае за отявлявания разбойник, какъвто е Петко от Кауралан, с когото властта се опитва да отъждестви с капитан Петко Киряков. Раз-

бойникът неведнъж е влизал в допир с прочутата по това време разбойническа шайка на Деведжи Али, чиято чета понякога наброявала до 120 души, и с други разбойнически

шайки, много години те не оставят на мира населението – българско и турско, покрай границата. Разгръщаме някои телеграми от това време, които свидетелстват за издирването на разбойника:

„Имам чест да ви заявя, че по-доле означените укриватели на четата Деведжи Алиева и съучастници в някои кражби биде произведено лично от мене. В манастира „Св. Троица“ на 20 март т.г. въз основа на сведенията, които започнах лично да събирам по разбойническата в Каваклийска околия. От 19 март т.г. и до деня на залавянето им бях подпомаган от подвластните ми полицейски стражари... Направени са следните открития: Тодор Гълъбов Тулумбаджията самопризнава, че през 1887 г., когато четата на Деведжи Али е спряла на пътя между българската и турската граница, на територията на турската е ограбила повече от 150 души жители на селата: Урумбеглий (дн. Лесово), Дермендере (дн. Мелница). Същият се е явил въоръжен с винчестер с други още въоръжени разбойници. Христо Вангелов Бондарма, родом от с. Козлуджа (дн. Орешник, на 3 км от Тополовград), от малък заселен в Турция, но държи къща в Козлуджа. Той през 1887 г. провел Деведжията и четата му в българска територия, довел я в гората на манастира „Св. Троица“. Яни Куманов от Дервишка могила (селото тогава все още е под турска власт) е заловен в Соуджак (дн. с. Студена, Хасковска област) под командата на Петко войвода от Кауралан (дн. Българска поляна). Нападнали керемидчиите под с. Ново село. Петър Жечков от с. Чомле-кьой (Турция), заселен в с. Пандаклий (дн. с. Тенево) бил под командата на Петко войвода от Кауралан, въоръжени идвали да нападнат с. Доганово (дн. с. Капитан Петко войвода, Община Тополовград) и взели участие при нападене на керемидчиите под Ново село.“ (Рапорт на околийския управител на Каваклий до сливения окръжен управител от 1887 г.)

„Съобщава се, че Пану Георгиев от Сливен е заминал за Ямбол и че ямболският околийски началник е наредил да се търси въпросното лице. Издирва се, защото също е другар на разбойника Петко от Кауралан...“ – (поверителна телеграма на околийския управител на Тополовград до ямболския околийски началник – 1890 г.)

„От Одрин се готвели да минат границата 8 души въоръжени помаци... търсят за про-

водник някой си Петко Кьормиков-син от Кауралан. Друга въоръжена чета маджир, неизвестно колко и какви още с тях лица се готвели да преминат границата по долината наор. Тунджа“ (Телеграма на околийския управител на Каваклий от 10 май 1890 г. до сливения окръжен управител)

„Вчера дванадесет Соуджак хванаха Яни Куманов от Дервишка могила, другар на прочутия разбойник из Кауралан, с четата на когото са нападали Доганово, Ново село, извършили са обири и са върлували по Сакар. Моля предприемете да се хване и изпрати под конвой находящия се от 3-4 дена в гради Ви Пану Георгиев, бакалин от Соуджак, другар на същия разбойник“ (Телеграма на околийския управител и.д. Николаев до сливения окръжен управител с копие Министерству Вътрешни дела – 3 юни 1890 г.)

„Според показанията на Христо Желязков Деведжиев, ятак и участник под командата на Петко войвода в една кражба, извършена в Сакар, Петко войвода бил от Кауралан, разбойничиствал в Турско около селата: Дрипчево, Кюстикьой, Дервишка могила и по е върлувал в Сакара в 1888 г. и е нападал, и ограбил киречниците (варниците) около Ново село в 1889 г. и е пленил един каваклиец, който после заклал. Вън от него друг някой Петко войвода по означените местности не се е явявал. Това утвърждава верния му другар от първата кражба Яни Куманов от Дервишка могила. По техни указания Петко войвода (разбойникът от Кауралан) имал среден бой, 28-30 годишен, желтолик, червени, редки и тънки мустаци, очи сивожълтеникави, малко дълголик, грапав и имал на лявата страна под око бръдница“ (Поверителна телеграма от околийския управител на Кавакли до окръжния управител в Сливен от юни 1890 г.)

В Кауралан, днешното село Българска поляна, не знаят почти нищо за прочутия със злодеянията си земляк. В родното му село само се помни и се знае, че има чешма, която се нарича Петкова, защото там бил убит някой си Петко. Но в близкото село – Хлябово, е записана народна песен, в която естествено Петко е представен такъв какъвто е, макар да е наричан войвода, както са наричали водачите на хайдутини-закрилици. Тук са „хайдутини-башибозуци“:

... събрали ми се събрали
хайдутини-башибозуци
Михов Петко от Кауралан,
Стефан ми юбрикличето,
Кьор Стою от Балабунар,
Ватал Коста от Джадагьол.
Че са си върно сдумали,
ходили та печелели,
много пари спечелили,
че ги холян зароилю на
Пъндаклийската мирия.
Че са върно сдумали
сербез Димитър да убият
сербез Димитър от Левка –
три го месеци вардили
парите им се свършили...

По-нататък в песента се разказва как заварили земята, където заровили откраднатото богатство. Тя била изорана, на мястото били издигнати чардаци. Узнали, че са на Христо Папазов от Кавакли (наистина има такава личност в историята на Тополовград). Хайдутини-башибозуци хващат сина на Христо Папазов и както се пее в песента „главата са му отрязали и я бакшиш пратили“.

С името на такъв злодей като Петко от Кауралан преднамерено преплетат името на прославения войвода Петко Киряков.

Продължава на 6-а стр.

БУЮК ПЕТКО И КЮЧУК ПЕТКО...

Продължение от 5-а стр.

Добро дошло за инспираторите на тази мръсна игра са съвпаденията по време на пристигащите до София съобщения за преследването на разбойника Петко войвода от Кауралан и арестуването на Капитан Петко войвода. От една страна да го унижат морално, от друга така да се потърси възможност да бъде предаден на турските власти, по чиито закони той е обвиняем с действията си като закрильник на населението на Беломорска Тракия и Родопите. Дори в телеграма от София до сливения окръжен управител на 7 юни 1990 г. не току така се внушава: „При това имайте предвид, че Петко войвода (отнася се за Петко Киряков) през цялото лято на 1888 и 1889 г. е отсъствал по един месец и се е знаело там, че е бил на Сливенските и Бургаските бани.“

А преди това е скъпелена „Преписка за хващане на лицето Петко Киряков, съмнително да е... и Петко войвода, разбойник в Каваклий.“ (дело № 7 от 1890 г.). Поводът е намерен – процеса срещу майора Коста Паница, заради който е арестуван войводата, обвинен, че е дошъл в София да събере „харамии“ за освобождението на осъдени на смърт.

В своето изследване за Капитан Петко войвода, Борислав Дряновски посочва, че Сливенският управител изпраща войводата чрез Ямбол за Тополовград. Гражданин на Ямбол, с писмо уведомява Христо П. Константинов, че „прочутият Петко войвода беше докаран в нашия град с голяма стража“. Събитието предизвиква небивал интерес у ямболци. Оттам нататък започват действия за освобождяването на Капитан Петко войвода както в София, така и във Варна, Ямбол и Тополовград, за да не се допусне предаването му на турските власти.

Не би се предотвратило пъкленото дело легендарният войвода да бъде предаден на Турция, ако не бил шумът, който вдига в София Христо П. Константинов и активните действия на ямболските граждани, ако не бе станало брожение в региона в защита на Капитана. За случилото се Петко Киряков разказва на Хр.П. Константинов, който пише следното: „в 7.30 часа стига в Каваклий. Правителственият дом, където щял да слезе, бил наобиколен от любители – интересанти, които са го посрещнали като извънреден гост... здрависал го (отнася се до околийския управител Николаев) от файтона и го повел като любим гост към една от полицейските стаи, където като го изпитал, дал му честна дума, че ще бъде непременно освободен.“

Запазена е телеграмата от 16 юни 1890 г. на Каваклийския началник до Сливенския окръжен управител, в който той съобщава: „Петко войвода пристигна сноще и се окажа, че няма нищо общо с Петко из Кауралан войвода на върлуващите тук разбойници следствие на което го освободих.“ Това е в отговор на указанието на Сливенския окръжен управител да се направи очна ставка на хванатия в София Петко войвода със заловените разбойници. Тополовградчани днес се гордеят с начина, по който техните предци в Кавакли са посрещнали Капитан Петко войвода. Кавакли, а не Кушукавак (Крумовеград), както бърка Николай Хайтов.

Но с това не се кратили клеветите по Капитан Петко войвода. В друга клевета е набъркан и то в най-деликатния момент, когато Народното събрание ще разглежда законопроект за пенсиите на поборниците. Този път депутатите умишлено бъркат Буюк Петко (Големия Петко) с т.нар. Кючук Петко (Малък Петко) от Калайдждидере. „И така го представят като самозван капитан, главорез, шайкаджия и кръвопиец за пари. – пише Николай Хайтов. Че той бил върлувал из Гюмюрджинско през 1878 г., но не като хайду-

тин, а като кърсердарин, че той бил наистина в Гърция, но не като патриот на страната на критяните в борбата им с турците, а е избягал там, за да се спаси от преследването на властта заради което разбойническо, на което са жертви: Коюмджиюлу от Скеча с ограбени 4000 лири, Стоян Чорбаджи от Кушманлъ, Бакал Панайот от село Марония и много други. Такива били делата на този Петко войвода и в Хасковско, където работил в съдружие с

както войводата“. Известно е, че през 90-те години на XIX век стамболовистката полиция го издирва като „разбойник“, заедно с други заподозрени политически противници на режима. Пък тя няма да му прости другаруването с Капитанина.

Политическите врагове на Капитан Петко войвода (Буюк Петко) използват срещу него сходството в имената и района на действие с Петко Радев (Кючук Петко), силно преуве-

■ Кадръ от филма, показващ семейството на Петко Киряков с приятели. На снимката е и Петко Радев Калайдждидерски (вторият от дясно наляво)

разбойника Мехмед Гюмвержели, и в Родопите, където е пречукал и обрал не една от своите безбройни жертви.“ Хайтов подробно разказва какво се е приписвало от Малък Петко върху прославения войвода, за да докаже как в тогавашното общество се е създавало впечатление, че Петко Калайдждидерски е наистина разбойник, макар че той е бил в четата на прославения войвода, че му е гостувал във Варна. Самият Петко войвода в спомените си за Кючук Петко се произнасял с уважение към юначеството и патриотизма му. Филип Симидов се опитал да обясни в списанието си „Поборник-Опълченец“ през 1878 г. недоразумението, от което се ражда нелепата клевета, която цели да опетни войводската и човешката слава на Капитан Петко войвода. Но „спасителят“ очерня още повече Малкия Петко, описвайки какви „грабежни и разбойнически дела“, примерно като кърсердарин (предводител на потеря), за да не преследвал само разбойниците, но се опитал да разбие четата на Никола Кирков, но не сполучил и затова бил уволнен от турската служба, след което му приписва още много злосторства. Дори заключава с чудовищна измислица: „Неговите разбойнически дела (на Малък Петко), както вижда читателя, нямали и нямат нищо общо с героическите и разбойнически дела на „буюк“ Петка Киряков, който, като узнал за делата му, отблъснал с дълбока умраза, която храни към него и до сега.“. Да припомним ли, че и през 1891 г. Петко Радев е във Варна и се среща с „побратима си“, и то не е за първи път.

Николай Хайтов дава вяра на написаното от Стою Шишков и казаното от старите жители на Калайдждидере, които доказват, че Петко Радев като къргалар не се сражавал с четата на Никола Кирков, а умишлено го „изтървал“, за което е уволнен. Като хайдутин в Ксантийско и Гюмюрджинско е извършвал обири на заможни хора, но това са хайдушки обири, а не разбойнически. Заминавах ви подробно с тази интрига, за да се открие истината за „побратима“ на Капитанина, за който Стою Шишков пише, че Петко Калайдждидерски има бойни качества подобни на Големия Петко, като него е родолюбец и рицарски д.х – „покровител на потиснатите и благодетел на бедните“, той „имал същинските природни способности,

личават авантюристичните прояви на Малкия Петко и оплакванията на турската власт от него, набеждават за тях Войводата за да му попречат да получи полагащата му се по закон поборническа пенсия и което напълно успяват. Филип Симидов иначе се гневи на народните представители: „Господин Ранков, не го признавахте за такъв (поборник), както и вий господин П.Каравелов, го нарекохте разбойник наред с другите му другари по оръжие, нарекохте ги държавни просияци и пр. сред Народното събрание, в публичното заседание!... Цялата поборникоопълченска корпорация в България тези ваши оскърбителни думи и дела, тя ги преглътна със старешките си сълзи мълчаливо и изтърпя... Колко сте жалки, вий, обърнати съдрани човали, вий, кърпени и изтрети торби на фарфаронското политиканство! Вий намерихте удоволствие в нещастията и сиромашията на тези останки от народното величие и слава, на които храчите!... Историята ще отбележи това ваше безсрамие и този ви грях.“ Още един фарс!

Споменатият Коста Ранков, кметът на Варна, има наглостта да присъства на народното погребение на Войводата, макар че приживе като депутат той нарича покойния „гръцко клефти“ и „ялтъж“ войвода, зачерква четата му от „Законопроекта за поборниците и опълченците“ в Народното събрание и не признава дейността му като поборник, за да не получи пенсия...

Капитан Петко Киряков се среща с княз Александър Батенберг, който му казва да почака Великата порта да забрави за претенциите и му обещава да му даде служба или да му се отпусне пенсия. А Петко щял да трябва на княза, когато дойде време да се воюва за освобождението на Македония. Но не му отпуска пенсия. По-късно Народното събрание не признава четата му за поборническа.

Има още нещо, които превръща Големия и Малкия Петко в неразделни. Има народни песни, в които е трудно, дори невъзможно, да се разбере за кого от двамата е посветен разказът на народния певец. Особено за събития, ставали в Източните Родопи и Гюмюрджинско, особено в селата на север и юг от Гюмюрджински Карлък. където те са шетали заедно, но и поотделно в различни времена. И двамата бранили с четите си раята от местни дерибей-изедници, крадци и

разбойници.

За хайдушката закрила, която Петко войвода давал на беззащитните, пише в едно писмо Бонка Тихова, която като учителка е проучвала миналото на Източните Родопи. В село Тихомир властвал изедникът Мехремаа. Със заплахи и насилия той успял да засвои всички по-хубави ниви в тихомирската мера. Онеправданите тихомирчани се оплакали срещу него в Гюмюрджина, но там той имал високи закрилици, и от оплакването нищо не последствало. Тогава българите мохамедани намерили Петко войвода и му се оплакали. Войводата изпратил на Мехремаа надлежното предупреждение, но дебелоглавият деребей не се стреснал. Затова пък една вечер, когато Мехремаа си правел вечерната молитва, като се изправил, видял до себе си трима „сияхлихте люде“, сред които бил и Петко войвода. Хайдутите го повели по стръмните склонове на Карлък, и го водили със себе си, докато получат искания откуп от 1000 лири. След това твърдоглавият Мехремаа бил върнат у дома му жив и здрав, но толкова мек и укротен, че бил просто неузнаваем.

Гюмюрджинският Карлък бил свърталище на разбойници, които причаквали било овчарите със стадата, когато се завръщали напролет от Беломорието, било керваните, било пазарджиите, кога отиват и се връщат от пазара. Веднъж трима „панти“ обрнали кесията на 60 души керванджии. Като Гюмюрджинските власти не си мръднали пръста да търсят виновниците, потърпевшите се оплакали на Петко войвода. Не се казва кой е? Големия или Малкия? Който и да е от двамата – дошъл с четата, кондисали в пещерата „Бойката“ и оттам за няколко седмици успели да изтрепят всички „панти“ – обирджии. Според Бонка Тихова Петко войвода имал верни ятаци в помашките села като Юсеин Къорав от Сулуки, Сали Топалов от Завоя и др.

Не ми се ще да успокоявам душата си с очевидното: легендарната фигура на Петко войвода в наше време бе възкресена. Тъй като и сега се намират отродители и смутители на българската свят, които тръбят, че „върху образа на войводата тегне тежко митологизиране“. И го обявяват за национален предател, както прави един новороден Спас Турчев в журналистическа мантия – Стойко Стоянов във Агенция „Фактор“ с статията „16 години опашати митове представят Петко войвода като беден русофил“ (7 февруари 2016 г.). В статията и във форума ще прочетете такива нелепости: „Цялата дейност на Петко Киряков е регионално разбойничество в Беломорска и Одринска Тракия, без грам идея за национална революция в България. Решавал е тактически руски задачи по време на войната“; „Кого е репресирал Стамболов? Отявлените русофили-майкопродавци, руски агенти“; „Стамболов се разправя с нароилите се грабителите по пътищата и Петко е засегнат от мерките срещу бандитизма“; „Стамболов не е прощавал на националните предатели. Коста Паница, Атанас Узунов, Олимпи Панов и Димитър Филков са осъдени на смърт. На Петко пак леко му се е разминало“; „За каква свобода се е борил Петко, бе? Колко комитети е създал, каква масовост е постигнал, какви са му искания от турските власти? Обикновен разбойник!“. И това е написано от българи с българските букви! Срамът от прочетеното ражда гняв!

Отговорът: през 1919 г. бе открит нов бюст-паметник на Капитан Петко войвода в Алеята на бележитите българи в Борисовата градина в София – редом до паметниците на Левски, Ботев и Раковски.

Откъс от бъдещата книга „Сос ми грачиш, гарванчо... Истории с хайти, разбойници и комити“)

СПАСИТЕЛЯ ГЛЕДА ОТ СКАЛИ МЕЖДУ КЪРДЖАЛИ И ХАСКОВО

Около 8-метрово древно символно изображение на Спасителя има на скали над дълбока пропаст между Хасково и Кърджали. То е означено с няколкометров кръст, който се вижда над него вляво. Изображението е постоянно, но се вижда само от определен ъгъл, казва откривателят му – изследователят Милко Узунов. Представява човек, облечен в горно мъжко тракийско облекло. Тялото му гледа на юг към Родопите, но лицето и погледът са насочени на североизток към близката равнина, където са живеели родствениците на тукашната общност и където днес е разположен градът на Богородица – Хасково.

Христос, макар и чрез символа си Добрия Пастир, продължава и днес да гледа към него с надежда и любов, казва още той. Скулптурното изображение се намира близо до Кърджали, но по-скоро сочи Хасково, казва още откривателят, който предпочита да запази мястото в тайна заради иманярите.

ХАСКОВСКИТЕ ТРАКИЙЦИ ИЗПРАТИХА В ОДРИН БОГАТА КОЛЕКЦИЯ КНИГИ

В навечерието на Новата година над 200 книги бяха изпратени в Одрин след поредна дарителска кампания на тракийското дружество „Георги Сапунаров“ и читалище „Тракия 2008“ в Хасково. Книгите ще бъдат връчени на Неделното училище по

български език и на библиотеката при православния храм „Св. Георги“ в Одрин със съдействието на Генералното консулство на България в турския град.

Успешната кампания е подкрепена от Регионалната библиотека „Христо Смирненски“, библиотеката при читалище „Заря“ в Хасково. Голям брой книги от класици и съвременни писатели е дарена от хасковска фамилия, тракийци и техни съмишленици. В колекцията има събрани съчинения на Иван Вазов, произведения на Павел Вежинов, Вера Мутафчиева, Христо Смирненски, Евтим Евтимов, книги на хасковски автори, книги за деца, а също и красиво издание на Библията. Председателят на тракийското дружество „Георги Сапунаров“ Кирил Сарджев благодари на всички, присъединили се към родолюбивата инициатива.

ДРУГАРСКА ЖАЛЕЙКА

На 16 декември 2020 г. тракийското дружество „Лазар Маджаров“ град. Сливен загуби един всеотдаен, родолюбив и активен член на дружеството – ОЗ подполковник Никола Киров Николов.

Роден на 15 септември 1952 г. в с. Воден, общ. Болярско, Ямболска област.

Странджанският дух го пре- паметта му.

следва през целия му живот като активен защитник на тракийската кауза. Отдава младостта си като верен воин на родината в свързочен полк в гр. Нова Загора.

Уважаван и активен тракиец остава до края на живота си.

Изказваме съболезнования на семейството и близките му, с дълбок поклон пред

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ СЕ ОТЛАГА

На основание на чл.7 (6) от Устава на СТДБ Централното ръководство на СТДБ проведе на 4 януари 2021 г. заседание при следния дневен ред: 1. Отлагане на обявеното Общо събрание на ВК на СТДБ, поради въведените временни противоепидемични мерки на територията на Република България, визирани в Заповед № РД-01-718 от 18.12.2020 г. за изменение и допълнение на Заповед № РД-01-677 от 25.11.2020 г. в условията на COVID-19. Прието бе решение, с което се отлага провеждането на Общото събрание на Върховния комитет на СТДБ, насрочено за 30 януари 2021 г. Общото събрание ще се насрочи след отменянето на въведените противоепидемични мерки на територията на Република България.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА УЧИТЕЛИ И УЧЕНИЦИ

Уважаеми учители,
Уважаеми ученици,

Благодарение на любезното съдействие на МОН Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийският научен институт имат удоволствието да представят тракийската кауза в българските училища.

С помощта на нашия сайт имате достъп до нашата виртуална библиотека и може да ползвате книгите в нея, както и изследването на проф. Св. Елдъров „Борбите на тракийските българи за свобода и национално единство“ и разработката на главния редактор на в. „Тракия“ Тодор Коруюв „Подвизи, които граничат с легенди“, посветена на Капитан Петко войвода.

За целта влезте в рубриката ТНИ – Виртуална библиотека.

ПОЧИНА ГЕРИ ГАВРАИЛОВ

На 29 декември 2020 г. почина известният български обществен деец и дипломат от Смолян, член на Централен клуб „Родопи“ и на Софийското тракийско дружество

ГЕРХАРД (ГЕРИ)
ГАВРАИЛОВ

роден на 24 април 1924 г.

Прогимназиално си образование завършва в Смолян, средното в Ксанти, а висшето – в юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

От 1949 г. работи в Министерството на вътрешните работи и Министерството на външните работи. Като дипломат в Атина, Рим и Ню Йорк, както и на други места, той самоотвержено работи в защита на българските национални интереси. През изминалите години на своя дълъг живот Гери Гавраилов остава верен на идеалите за социална справедливост и мир между народите, както и на патриотичната и справедлива кауза на Съюза на тракийските дружества в България.

ТРАКИЙСКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, д-р Ваня ИВАНОВА, Елена АЛЕКОВА и Хубен СТЕФАНОВ; Главен редактор: Тодор КОРУЕВ
e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044; Златка ЯНЕВА (Сливен) – 0897601560; Анета ГЕОРГИЕВА (Хасково) – 0894 044 420; Веска ЛАМБОВА (Шумен) – 0877 71 85 03; Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

ТРАКИЙЦИ СЕ ПОКЛОНИХА ПРЕД ДЕЛОТО...

Продължение от 1-а стр.

За принос в развитието на националното тракийско движение от името на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България, Цанко Атанасов връчи златен медал „Капитан Петко войвода“ на изявени тракийски дейатели – Мария Данаилова, Кирилка Иванова, Иванка Чертоянова, Йорданка Хазрова, Славка Андонова. А юбиляри получиха своите поздравителни адреси и награди. Поднесен бе венец от юбилярите тракийци и тракий-

ското дружество.

Членове на тракийското дружество „Георги Сапунаров“ и на читалищното настоятелство на читалище „Тракия – 2008 в Хасково поднесоха цветя пред едноименния паметник на Войводата в града. Миналата година за годишнината беше благоустроено пространството около паметника, с което ръководството на града даде подкрепа на идеята на тракийското дружество за подобряване на средата около паметника.

Съобразявайки се с предпазните мерки срещу пандемията, традиционно и на

този 18 декември м.г. представители на тракийско дружество „Тракийско сърце“ заедно с председателя Марияна Ликова се събраха да изразят почитта си към историческото дело на легендарния български войвода. Пред бюст-паметника в знак на признателност те поднесоха цветя и се поклониха пред паметта му.

В поклонението пред паметника на Капитан Петко войвода във Варна участваха и представители на Военноморските сили.

По повод 176-та годишнина от рождението на Петко войвода пред паметника

му в Асеновград, венци и цветя поднесоха представители на Община Асеновград, местното тракийско дружество и граждани.

В сайта на дружество „Странджа“ в Бургас на 18 декември м.г. бе публикуван голям публицистичен портрет на легендарния войвода и революционер, в който се казва и: „Именно Капитан Петко войвода регистрира през 1896 г. известното дружество „Странджа“, чиито горд приемник и наследник днес е тракийско дружество „Странджа“ в Бургас.“

Поклонение пред паметниците на Войводата, поднасяне на цветя и други възпоменателни прояви организираха тракийци от Свиленград, Димитровград, Велико Търново, Ямбол, Крумовград, Пловдив, Търговище, Маджарово и др.

■ Стара Загора

■ Асеновград

■ Хасково

■ Хасково

■ Стара Загора

■ София

■ Кърджали

■ Сливен